Nr. 22. Brasiovu, 15. Martiu 1852.

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta ese de dóe ori adecă: Mercurea si Sâmbăta. Fóica odată pe septemână, adecă: Sâmbăta. Pretiul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumătate annu 5 f.; ear pentru terri străine 7 f. pe annu som, si pe annul intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tóte postele imperatesci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. corrospondenti. Pentru serie „petitu" se ceru 4 cr. m. c.

La intrebarea unora, se face — destul prin

Inscintiarea de prenumeratiune

la GAZETA TRANSILVANIEI si FOAIA pentru minte, inimă si literatură

cumcă se primesce prenumerâtiunea si pe pâtrariu de annu, ad. dela 1. Aprilie ponă la ultima Juniu a. c.

Pretiul prenumerâtiunei pentru Brasiovu, pe 3 luni, e 2 fl. m. c. In afară cu trâmiterea pe postă, 2 fl. 30 cr. m. e. Pentru terri străine, 3 fl. 30 cr., adică 10 viceri (sfanti) m. c. Redactiunea.

Monarchia austriacă.

Officiose.

La 15,854.

Instrucțiune

asupra procederei la depunerea jurâmentului israelitilorŭ.

Introducțiune generale (capetul.)

Eŭ N. N, juru pe unicul Dumnedeŭ a totŭpotinte, peste totŭpresinte si a totŭsciutoriŭ, pe sântul Dŏeŭ aluĭ Israel, care a făcutŭ ceriul si pâmentul, jurŭ cu meditâțiune cóptă unŭ jurâmentŭ curatŭ si nefalsificatŭ, după intențiunea si înțelesul judecâțiĭ, forâ ver o reservâțiune ascunsă, retinere, ecŭivocitate, forâ siretiă, inselătoria s'aŭ prefacere, forâ privire la daniă s'aŭ appromittere, folosŭ s'aŭ daună, simpatiă s'aŭ antipatiă, amiciția orĭ inimiciția, forâ verce felĭŭ de tendințiă pentru innăduşirea adeveruluĭ s'aŭ a dreptuluĭ.

Continuarea pentru o partidă in procedura de dreptŭ civile, cumcă (aci urmeadiă coprinsul jurâmentuluĭ fipsatŭ prin sentința judecătoreascâ.) jurŭ pe Dumnedeŭ a totŭsciutoriul si care e de față petutindeni, cumcă acésta a mea mărturisire e in tóte ale sale inchiăeturi unŭ adeverŭ complinitŭ, curatŭ si nefalsificatŭ, după cum me incumetŭ a me face pentru aceasta responsabile inaintea luĭ Dumnedeŭ.

Conținuarea pentru unŭ martore inprocedură de dreptŭ civile, cumcă eŭ in privința acelluĭ lucru, despre care voiu fi intrebatŭ de câtră judecată in procesul luĭ ... in contra luĭ ... pentrn ... nemica voiŭ retâcea, ne privindŭ la a neminuĭ plăcere s'aŭ pătimire voiŭ spune deplinitul, curatul si neschimonositul adeverŭ, după cumŭ me incumetŭ a me face responsabile inaintea a totŭsciinteluĭ si pe totŭ locul infâçiosatuluĭ Dumnedeŭ, si că aceste mărturisirĭ neminuĭ voiŭ a le descoperi, pene cândŭ nu vorŭ fi publicate de însea judecată.

Continuare pentru unŭ martore in procedură criminale cumcă totŭ ce am mărturisitŭ inaintea judecatiĭ (aicĭ se va desemna judecata, inaintea cârei se ascultă martorele, maĭ cu dea mărauntul) in privința.. (aicĭ se citeadiă in puçine cuvinte objetul intrebării) este după intregul seŭ coprinsŭ, adeverŭ deplinŭ, curatŭ si nefalsificatŭ aşia după cumŭ me incumetŭ a me face respunsătoriŭ inaintea luĭ Dumnedeŭ a totŭ sciitoriul si care e petutindeni de față.

Conținuare pentru unŭ cunoscutŭ cu starea lucruluĭ, cumcă eu voiŭ a lua cu deamînuntul in essaminare objetele care mi se indegeteadiă de câtră judecătoriă spre ale dejudeca (dacă informatul cu starea lucruluĭ se jură pentru unŭ casŭ deosebĭ, se póte objetul aflării descoperi maĭ otârîtŭ), voiŭ a arâta, chiarŭ starea lucrurilorŭ după diligințe rumegare a tutorŭ jurstârilorŭ, despre care voiŭ fi intrebatŭ de câtră judecătoriă, si voiŭ a mărturisi despre aceste adeverŭ complinitŭ, curatŭ si nefalsificatŭ, după cum cutediŭ a fi pentru aceasta responsătoriŭ inaintea luĭ Dŏeŭ, a totŭsciiutoriŭ si peste totŭpresinte.

Incheierea generale.

Aşia se'mĭ succurră in tóte ale mele trebĭ Dŏeŭ a totŭpotintele, Domnul puterilorŭ, Adonaj Elohe Zebaoth, a carŭi nume, nespusŭ, să se santiască, aşia se'mĭ ajute in tóte ale mele lipse. Amin! Amin!

Suptŭ deponerea jurâmentuluĭ tóte persónele de față aŭ se stea si să se pórte cu respectuosă reverințiă, ce se cere la unŭ actŭ solennelŭ. —

Alba-Julia. Câte unŭ evenimentŭ, ce se 'ntimplă după dorințiele si asteptârile nóstre, ca ad. meritul să se recunóscă, fapta bună să se resplătiască; ca se nu sterpească de odată inima de indemnŭ, vedinduse lipsită din tóte pârțile de nutrementul activitateĭ, de recunoscințiă, recompensare, ne face si pe noĭ se maĭ prindemŭ câte pe unŭ minutŭ pénna in mână, căcĭ se duce vestea de atâta nepâsătóre tâcere, ce dominâ ținutul acestŭ. — Eată evenimentul.

Bravul nostru bărbatŭ Simeone Balinth, parochŭ romanŭ in Rossia Monteană află si din partea v. consistoriŭ recunoscințiă pentru demnitatea si abilitatea sa. — El e condecoratŭ cu titul de protopopŭ onorariŭ si cu licenția de a purta brâu rosiu. — Cu tóte că pentru unŭ bărbatŭ activŭ are maĭ multŭ prețiu unŭ cercŭ maĭ protinsŭ de activitate, de câtŭ titule góle: totuşi pe noĭ ne imbucură si atâta faptă a v. consistoriŭ, care nu lâsa neconsiderate meritele bărbatuluĭ acestuĭ, documentate, atâtŭ pentru clerŭ, câtŭ si pentru dulceane natiune, si care le vedemŭ recunoscute si de câtră Maĭestătile Sale imperatoriĭ: al Austrieĭ si al Russieĭ. —

Ceea ce citisserâmŭ in Gazetă, cumcă s'ar fi scrisŭ la Sibiiŭ in privinția pasilorŭ ce ar fi a se lua pentru medilocirea uneĭ universitătĭ, ne incordă multŭ asteptarea, ca se scimŭ, dacă maĭ nainte de tóte se intielegŭ archipâstoriĭ nostriĭ in lucrurĭ de atâta insemnătate. — Din partea Maĭestătiĭ Sale imperatuluĭ si a dreptuluĭ seŭ gubernŭ, nu avemŭ nicĭ o indoială, cumcă in objetul scólelorŭ nu ni se va intinde mână de ajutoriŭ atuncĭ, cândŭ vorŭ vedea dorințiele concentrate, si greutătile prin concurgerea maĭ multorŭ puterĭ, oferite spre scopul scolelorŭ, inlesnite si redicate. — Epoca aceasta va da multă materiă istoricĭ. Vederemo. — —

Brasiovŭ. In „S. Bote" Nr. 49 se reproduce din „Cor. B. al Boemieĭ" o correspondința cu datŭ Sibiiŭ 12. Marte, privitóriă la passiĭ si dorințiele sasilorŭ, in intrebâțiunea comiteluĭ. — Din aceea estragemŭ pentru ângustimea loculuĭ numaĭ unele pasage: „Universitatea nat. sase se allă in fórte mare si necurmată activitate. — In privința comiteluĭ — a trâmisŭ o representâțiune la Maĭest. Sa, — ca se remână pelongă vechia lorŭ constituțiune —. De atuncĭ objetul principale al desbaterilorŭ — e allegerea unuĭ curator pentru administrarea averiĭ nationale — menite pentru scolĭ — ce totuşi se amână din causa ne'ntellegereĭ deputatilorŭ —. — Intraceasta prin comunele sâsimeĭ, se totŭ desbate causa comiteluĭ —. Brasioveniĭ a indreptată câtră Maiestatea Sa o petițiune*) si tocma trecŭ pe aicĭ

*) Numaĭ din partea sasilorŭ. R.

ФОІЛЕТОНЪЛ.

INCTPЪKЦIЪNEA ПРОВІСОРІЪ

пентрѫ регѫлареа репортѫрілор де комерчіѣ ші индѫстріѣ ѧн цеара де коронъ Трансілванія.

Деспре адѫнъріле корпорѫціѫналі.

(Бртаре.)

h) ѧнгріцірea пентрѫ паза ші ажторареа маестрілор сърачіцĭ, а ведѫвелор, орфанілор, а содалілор нехарнічі де лѫкрѫ ші а болнъвіцілор:

i) ретнърцірea обштенітелор спесе але корпорѫціѫнеі прін арѫнкаре асѫпра маестрілор ші содалілор dѫнъ §. 185;

k) діспѫсеціѫнea кѫ авереа асочіаціѫнеі, черчетареа раціѫнілор dѫce, каре аѣ съ се апшеарнъ адѫнърілор de пътрарiѣ, прімірea аѣ лънъдареа ачелора;

l) дареа пъререі деспре обѣенtеле черкѫлѣ актівітатеі лор, de кътe орі се чере ачеаста de кътре deрегъторіѣ.

§. 179. Деспре десватереа ші конкіселе адѫнърілор се dѫче протокол, каре сѫвтскріінdѫce de кътре прешедінцъ ші актѫаріѣ, се коратісазъ de кътре комісарівл асоціаціѫнеі.

Деспре каса корпорѫціѫнеі.

§. 180. Ѧн каса корпорѫціѫнеі се пъстреазъ докѫмінтеле, протоколеле корп. препотъріле, банiĭ ші раціѫніле прекѫт ші сіцілѣл корпорѫціѫнеі. Каса стъ сѫнт ѧнкѣіетоареа ѫнѣĭ din прешедінцĭ ші а ѫнѣĭ din комтаестрiĭ.

§. 181. Кърціле корпорѫціѫнеі сѫнт:

a) протокóлеле medінцелор кѫартальĭ;

b) комптѫтъріле кѫ ѧнкееріле;

c) кърціле de препотаре деспре ѧнвѣцъчеiĭ речепѫцĭ ші лівертацĭ;

d) деспре къртічелеле de лѫкрѫ пѫce ѧн пъстраре ші естрадате;

e) деспре інкорпораціѫнea маестрілор;

f) деспре ордінъціѫніле адміністраціѫнеі de стат ші але прешедінцеі комѫнале атінгътóре de корпорѫціѫне.

§. 182. Докѫмінтеле че се dаѣ din партea корпорѫціѫнеі ші атестате, аѣ съ се сѫвтскріе de кътре прешедінтеле прімаріѣ, аѣ фііnd ачела ѧмпедекат de кътре ал доіле ші de кътре ѫн комаестрѫ, ір de кътре комісарівл корпорѫціѫнеі съ се відезъ ші овсіцілe кѫ сіцілѣл корпорѫціѫнеі.

Деспре авереа корпорѫціѫнеі.

§. 183. Венітѣл корпорѫціѫнілор ресаре, тъкънd деспре врѣѫ капітал ал ачелора, din такселе de сѫсченере ші de лівертаре, din такселе de інкорпорѫціѫнea маестрілор, din дъріле че се ітпѫн маестрілор пестe ан ші din мѫлптеле бънештĭ.

§. 184. Дъріле че се ітпѫн содалілор, dѫнъ сѫпетѫл §. 154. інкѫръ ѧн каса чеа деосебітъ a содалілор.

§. 185. Мъріmea дърілор се детермінъ прін адѫнъріле кѫартальĭ (§. 187) ші пентрѫ маестрѫ пе ѫн пътраріѣ de ан п'аре съ треакъ пестe 2 фл. т. к., ѣар пентрѫ содал кътe 15 кр. пе лѫнъ (§. 154.)

§. 186. Тот комтетврѣл есте облегат a респѫnde ачесте дърĭ аѣ мѫлптеле ѧн банĭ фъръ трезтате. Ѧмплініреа ачестеі ѧndетопірĭ ла ѧнтъмпларе de рекѫсъ аре съ се міжлочіаскъ пе калеа пресемнатъ пентрѫ інкасареа дърілор комѫналĭ.

deпȣтъцiȣпea кътръ Biena, тръmicъ ка ce o ꙟmȣneze — ꙟn кapea чepȣ cъ ce лace cъcimea пe лъnгъ кoнcтiтȣцia ca. — шi aчeacтa ce'нчеpкъ a o deдȣче кȣ o ȣpmape din пaтeнтa de 31. Dek. — Mai чepȣ ка ce лi ce кoнчeadъ a aлеџe noȣ Komec. — Dеcвoiaзъ тoт odaтъ dekiъpъџiȣnile, чe ле dedepъ въpвaцii de inкpedepe caci ꙟn a. 1850/1851 чep-dȣnъ плeнiпoтiнцia aвȣтъ, шi пpoвoкapъ пe челелaлтe чepкȣpi cace, ка ce eȣ napтe лa пacȣл aчecт. — Komȣna Ciвiȣлȣi, — n'a aкчeптaт aчeacтa, чeea чe ap фi de acтeптaт шi dела чea mai mape napтe aлe челорлaлтe, ш. ȣ."

Ȣnгapia, 1. Mapтie к. в. 1852. Doap nekъpinde nȣ caȣ adeвъpiт mai anpiaт zica пȣвлiцicтȣлȣi Pomanȣ, ꙟn кapea de pепȣвлiка: „Ergo ex hac infinita inquit, licentia, haec summa cogitur, ut ita fastidiosae mollesque mentes evadant civium, ut si minima vis adhibeatur imperii, irascantur, et perferre nequeant" чea чe ecпpimъ ꙟn челе mai вedepóce тръcȣpi pecȣлтaтȣл тȣтȣлop peвoлȣцiȣnilop чiвiлi, de кът ꙟn Ȣnгapia, aшa кът cъ тe mipi: кȣmкъ dȣnъ aтътe ꙟnвънътъцipi noȣe ꙟnтpodȣce de кътpъ гȣвepniȣл ꙟmn. кȣ cкoп кȣm ce нede нȣmai, ка ce вindeче плъџiле ꙟnфiinтe пpin фaтaлa pecȣлapе тpeкȣтъ шi ce demoлeacкъ фoкȣл pivaлiтъцiлop cтъpniтe тoт npin фȣpia aчeлei peвoлтe ꙟnтpъ кoaлъкiтópеле нaцiȣniтъцi, ꙟnкъ тoт ce mai вȣd cemne de inimi neꙟmnъкaтe, mai aлec кoмвinънd cimтomeле вieцei пȣвлiчiтъцei. — De чea noлiтiче dȣnъ пȣлcȣл opгaнeлop пȣвлiчiтъцei. — De чea mai ꙟncemnaтъ пondepaнцъ cȣnт пpiнчiпiеле фȣndamenтaлi eнȣнчiaтe npin npeaнaлтa пaтeнтъ din 31. Dek. a. т. decnpe noȣa opгaнicaцiȣne a ꙟnтpeцei monapxii; aчeacтa чepкȣmcтaнцъ aȣ daт ꙟnnȣлc лa diфepiтe кoмвinъpi шi aштeптъpi mai aлec din пapтea пapтidei maгiapъ, кapea neчe кȣm nȣ вa ce вiтe dpenтapiле aшa zice icтopiче; нȣmai кът ce nȣ вiтe oiче aчea: кȣmкъ pecтaȣpapea Peгaтȣлȣi Ȣnгapiei nȣ mai noтe пepтa кapaктepȣл ceпapaтicmȣлȣi eкcклȣciв, din кape aȣ eшiт aтътe peлe, ceaȣ кȣmкъ aчeле dpenтȣpi nȣ mai noт фi aплiкaтe dȣnъ ꙟnцeлecȣл чeл dede лop ciлniчia. —

Пpoieктȣл decnpe noȣa opгaнicaцiȣne a Ȣnгapiei, кomnȣc de pенpeceнтaнцii вeкiлop кoncepвaтiвi, кȣm ce aȣde, n'ap фi adopoвaт. пpiнчiпiеле лop ap фi aчecтe: Ka ꙟmnepaтȣл Aȣcтpiei cъ ce кopoнeзe кa peџe aл Ȣnгapiei шi кȣ кopoнa aчecтei Цъpi; тiтȣлȣл de mape Bodъ aл Boiвodinei ceл cкeџinъ, ꙟncъ aчea cъ ce peꙟnтpȣne cȣвт кoncilиȣл лo кȣтeneнцiaл aл Ȣnгapiei; кomiтaтеле cъ ce pecтaȣpeze ꙟnтpъ тepminii чei вeкi пe лъnгъ dpenтȣл пpimapilop кomiцi, de a пoтea цinea adȣnъpi кoncȣлтътópe; лimȣei шi нaцiȣnei maгiape cъ ce dea cфepъ de aктiвiтaтe mai ꙟnтincъ шчл. De кънd ce pъcпeндi фaima decnpe кȣdepea пpoeктȣлȣi, ce чiтecк челе mai cepióce пpoвoкъpi кътpъ нoтaвiлiтъцiле de тóтъ cтapea шi inтeлiџeнцia нaцiȣnei maгiape, a пъpъci кaлea ameцiтópe a кoлжeктȣpiлop noлiтiче шi a ce cȣnȣne eвeнimiнтeлop тimпȣлȣi imnepaтiв кȣ тóтъ pecigнapea, кoлȣкpънd кȣ mai mape inтeнciтaтe ꙟnтpȣ пpocnepiтapea inтepecceлop нaцiонaлi пapтiкȣлapi, кomȣнaлi шi coцiaлi, npin пpoкȣpapea фipeштe a mijлóчeлop maтepiaлi, cnpe кape cкoп ce пpoieктъ ꙟnфiinцapea ȣnȣi фond domecтiк нaцiȣнaл ш. ȣ., — cemne de apътape, dȣкътópe лa пpoпъшipea кътpъ фepiчipe, nentpȣ фie кapea нaцiȣne!

Фъкънd вopȣ decnpe opгaнеле пȣвлiчiтъцei din Ȣnгapia, 'mi вine nainте cкpicópea ȣnȣi кopecпondinтe din Бȣкȣpeшti кȣ daт din 20. Dek. a. тp. пȣвлiкaтъ ꙟn „Maгiap Xipлan" Np. 659; aчea aтinџe ȣneле daтe deлiкaтe aле cтъpei coцiaле шi peлеџioнape din нȣmiтȣл npiнчiпaт, шi nentpȣ aчea nȣ nóтe фi тpeкȣтъ кȣ вedepea, mai aлec din npiнчiпiȣл de a nȣтe кȣnóштe пъpepiле cтpъinilop dinтpaчecт пȣнт de вedepe; aчea a. d. кopecпondinтъ, decкpiind coлeññiтaтea, кȣ кapea фȣ cepвaтъ ziȣa C. Nik. кȣm шi кълдipea noȣei вecepiче лȣтepane din Бȣкȣpeшti, deфaimъ кapaктepȣл npeoцimei цъpane кȣ eniтeтe кȣm ei вin лa гȣpъ, a. d. кȣm пpeoцimei цъpane кȣ eniтeтe ... „лȣminapea npeoцiлop Pomъnіei лȣчeштe нȣmai ꙟn cкpiiкъ „лȣminapea npeoцiлop Pomъnіei лȣчeштe нȣmai ꙟn cкpii-niле кȣ вani, de ꙟnoipea вecepiчeлop dȣnъ гȣcтȣл noȣ ce ꙟnгpiжecк ei; нȣmai кът ap фi de dopiт, кa aчeле cъ ce пpeфaкъ ꙟn aшезъminте de лoкȣinцъ nie a Dȣxȣлȣi C., din кape ꙟn лoкȣл чepimoniilop cъчi шi cȣnepcтiцióce cъ ce pecпъndeacкъ cчiinцa, чe nȣвiлiтeaзъ mopaлȣл nonopȣлȣi; adȣче nainте, кȣ cimцiȣ de кomnътimipe кȣm ziче eл, кȣmкъ: cnpe ꙟnфpънapea фpaцiлiтъцei npeoцimei de жoc, ap фi eшiт mandaт dела лoкȣл ꙟnaлт, кa opi чine ce nóтъ тȣnde бapвa npeoтȣлȣi, кapеле cap npinde вeaт ꙟn къpчme; dȣnъ aчecтe, cnpe demȣcтpapea ꙟnтoлepaнцiei peлеџionapie, кommemopъ dóe ecemnле de къcътopii deлeгaтe din npiнкommemopъ ... чiпiȣл dicпapiтaтei piтȣлȣi: a ȣnȣi жȣne Боepiȣ de кътpъ пeвacтa ca de piтȣл pom.-кaтoлiк, шi a ȣnȣi medik de peлeџea кaлвino-pефopmaтъ. — —

Лa чecтe din ȣpmъ cap nȣтe pecnȣnde кȣ acemine ecemnле шi din пaтpia кopecпondinтeлȣi maгiap, ce nȣmi фie тemepe de a da ꙟndemn лa dicnȣтe decnpe npiнчiпiiле peлеџionapie. — Mai neindiфepinтe mi ce вede mъcȣpa ꙟnфpънътópe de лa вeцie a клepȣлȣi cȣвopdinaт, пȣвлiкaтъ кȣm cкpie кopecпondinтеле npin aȣтopiтaтea mai ꙟnaлтъ, чe, de e adeвъp, eap nȣ кaлomniъ, — mepiтъ кomnicepъцiȣnea oпiнiȣnei пȣвлiче, nȣ ꙟnтpȣ aтъта къ вȣdeштe ȣn гpad ne-кoнчeпiвiл de кopȣnцiȣnea mopaлъ a клepȣлȣi de жoc, кът къ ce dъ de чea mai mape ꙟnnopmiтaтe ꙟnnpȣmȣтaтъ din enoxa ꙟnтȣnеriчimei, nentpȣ cȣcцinepea dicчinлinei клepiкaле. Чe e dpenт peгȣлe, opi mъcȣpi ecтpaopdinapie nentpȣ кonтeniрea acemiнei кopȣnцiȣne caȣ чiтiт nȣ de mȣлт, пȣвлiкaтe de кътpъ noȣл гȣвepniȣ din Фpaнцa, npin кape вeцia ce кaпoniceaзъ de кpimъ пȣвлiкъ, decepвind ꙟn кaзȣл de ꙟnnȣтape de гpad nȣ ȣшȣpътopiȣ, чi acȣпpiтopiȣ; aчecтe ꙟncе cȣnт peгȣлe noлiцiane, eap nȣ dicчinлinapie eклeciacтiче. — Кȣ кът adeвъp ce nóтe aплiкa aчi zica лȣi Seneka: innumirabiles esse morbos sociales miraris, politicos numera," ad. „Te mipi кȣmкъ morbi (вeтeшȣгȣpiле) coчiaлi cȣнт нenȣmepaвiлi; dap nȣmepъ пe чei noлiтiчi." — Пe кънd тóтъ лȣmea ce cфapmъ dȣnъ pефopme noлiтiче, лȣънd лa чencȣpъ de пpoвa фoкȣлȣi шi челе mai mъnȣнтe кopeлaцiȣni coцiaлi, opi noлiтiче, e de mipape къ ꙟn opгaнicmȣл dicчinлinei вecepiчei гpeкo-ръcъpiтene niче чea mai miтȣтea pазъ de pефopmъ n'aȣ cтpъвътȣт пън' aкȣm; — cчim кȣmкъ dicчinлina вecepeчeacкъ ꙟn чea mai mape napтe aȣ фocт ꙟnтpodȣcъ нȣmai nentpȣ mъnъcтipi шi кълȣгъpi, кapea ꙟncе кȣ тimnȣл ce depiвъ шi пpecтe клepȣл mipeaн. E anomaлie, кa dела клepȣл ecтpaneȣ ceaȣ ceкȣлapiȣ cъ ce npeтindъ тoт aчeле peгȣлe dicчinлinapie, кa шi dела чeл ꙟnкic ꙟn mъnъcтipi; — nȣ къ dóp nȣ c'ap кȣnóцiтe niче,

---

§ 187. Niчi o кopnopъцiȣne nóтe чepe dела кommemȣpii cei dъpi, кape nȣ cȣnт ꙟnтemeiaтe ꙟn леџe, caȣ кape nȣ inкȣpъ ꙟn кaccъ.

§ 188. Aвepea шi вeniтеле ce noт ꙟnтpeвȣi нȣmai nentpȣ кonepipea тpeвȣinцeлop кopnopъцiȣnei iepтaтe npin леџe. Aчecтe cȣнт cкonȣpi peлiџióce шi вineфъкътópe, шi adeвepaтеле тpeвȣinцe aле кopnopъцiȣnei, npeкȣm, ꙟncъmapea шi пъcтpapea лadei, a пpoтoкoлеле кopn. maтepiaлeлop de cкpic, къpтiчeлeлop de neлepinaг, a кipieлop nentpȣ лoкaлȣл adȣнъpei шi a pечeнтaкȣлeлop; плътipea вecтiтopiȣлȣi шi a noтapiȣлȣi ȣnde cȣнт aчeштia de лincъ лa кopnopъцiȣni mai mapi; cȣcцinepea oвiштeштiлop кълdipi шi anapaтe лa ȣnеле кopnopъцiȣni n. e. a кaceлop de кoлopiт, de aгpeciт a nieлop, aшeзъminтeлop de ȣcкaт, a mopiлop кȣ niлȣцi, a pameлop de пънȣpъ.

Кȣmnepapea вoлȣnтapieлop, n. e. de гpъdine, nȣ ecтe iepтaтъ. — Aкoлo ȣnde кopnopъцiȣniле ce aфлъ ꙟn cтъnъшipea ȣnop acemenea лȣкpȣpi, aчеле тpeвȣe вънdȣтe de лoк aȣ daтe ꙟn apendъ.

Кiap aшa nȣ ecтe iepтaт cȣнт niчi ȣn фeлiȣ de пpeтecт a ꙟnтpeвȣi вeniтеле кopnopъцiȣnei cnpe ocneцe, caȣ aлтe cкonȣpi de decфътape a тȣтȣpop, caȣ a ȣnop mъdȣлapi din кopnopъцiȣne. — Beniтеле кaccei codaлiлop ce pecepвъ eкcкiciв nentpȣ cкonȣpiле apътaтe ꙟn §. 151.

§. 189. Пeнтpȣ maecтpii шi codaлii вoлнaвi, ꙟnтpe aчeштi din ȣpmъ шi чei de кȣpънd вeniцi, ape cъ ce фaкъ ꙟnгpiжipe ꙟn cпiтaле пȣвлiче пe лъnгъ ȣn пaȣшaл de necтe an, aȣ пe лъnгъ плaтъ.

§. 190. Komnȣтapea aвepei кopn. ape cъ ce фaкъ de кътpe ꙟncъpчinaтȣл (maecтpȣ, noтapiȣ caȣ ȣnȣл din npeшedinцi) cȣнт кondȣчepea npimapeлȣi npeшedinтe шi ꙟmnpeȣnъ cȣв cкpiepea ȣnȣi maecтpȣ aлec кa кoнтpoлop, шi лa пътpapiȣл de an cъ ce anтeapnъ adȣnъpei.

Aфлънdȣce кomnȣтȣл ȣȣn, aȣ decлȣчindȣce deфeктеле aфлaтe кȣ тemeiȣ din napтea dȣтътopiȣлȣi de кomnȣт, тpeвȣe cъ ce фaкъ кoнкiȣл кomnȣтȣлȣi, шi лa cфъpшiтȣл anȣлȣi dътътopiȣлȣi de кomnȣт cъ i ce dea ȣn aвcoлȣтopiȣ.

Daкъ ꙟn кacca кopnopъцiȣnei c'ap decкoпepi o maninȣлъцiȣne nekpedinчióсъ, caȣ daкъ ap фi ȣn npenȣc ꙟnтemeeaт ꙟn aчeacтъ npiвinцъ, aтȣnчi de лoк ape cъ ce фaкъ apътape лa depeгътopia кomneтinтe,

Decnpe cȣnepincneкцiȣnea necтe кopnopъцiȣni.

§. 191. Кopnopъцiȣniле, cтaȣ cȣнт cȣnpaвiгiepea depeгътopieлop de adminicтpaцiȣne кondȣкътópe de mecepie.

Aчecтe din ȣpmъ aȣ cъ'шi ꙟnтópкъ ꙟnтр'ȣna лȣapea aminтe acȣnpa кopnopъцiȣnilop чe ce aфлъ ꙟn чepкȣл лop, eвenimiнтеле чe nȣ ce пъpъвeck кȣ peгȣлъmъnтȣл meceрieлop шi ecчeceле aле ꙟnлътȣpa шi dȣnъ ꙟmnpeџiȣpъpi aле cȣnȣne nedeнcipei.

Penopтȣpiле inтepne aле meceрieлop чe nȣ cȣнт inкopnopaтe.

§. 192. Лa mai mȣлцi meceрieнi neinкopnopaцi ле ecтe iepтaт, фъкънd apътape лa depeгътopiъ, a фopma o acoцiaцiȣne nentpȣ ꙟnaintapea cкonȣpiлop лop oвiштeштi peлiџióce, mopaлi, вineфъкътópe шi indȣcтpióce mai aлec nentpȣ o peгȣлaтъ cȣcчeнepe, cȣnpaвiгiepe шi лiвepтape a ꙟnвъцъчeiлop шi opdinapea penopтȣpiлop inтpe meceрieнii de cine (maecтpii) шi acicтinцii лop кȣлтiвaцi dȣnъ meceрiъ, (codaлi,) шi cnpe cкonȣл aчecтa a aлеџe

BCU Cluj / Central University Library Cluj

о дісчіплінъ нечесаріе пентрѫ статѫл преоцеск, чі пентрѫ кѣ ачеа, нѫмаі деака е конформатъ демнітъцеі статѫлуі, дѣпъ кѫм чер требѫінцеле локѫлуі, тімпѫлуі ші але алтор condiціунї есенціалі, пóте фі фолосітóре, ѫртеазъ ка съ се реформезе, сеаѫ маі бине съ се ѫндіпеце ші еа ка тóте алте інстітѫціунї, че нъ'с фѫндате пе dorme нескітѫвалі. Фіреще кѣ о ревізіне радікале а правілеї бесеріческі, сеаѫ а дрептулуі канонік, дѣпъ кѫм о дореск тоцї карії кѫвтъ ла черіѣ кѣ окіі дескіші, ар вінде ка атінса апоталіе, кѫм кѫм с'аѫ регѫлат ші ѫн бесеріка латіно апѣсеанъ, де фінінде нѣ нѫмаі даторінцеле, чі ші дрептѫріле клерулуі де жос ѫн корелаціане кътрѫ жѫрісдікціунеа архіереаскѫ. Де ші ачеаста регѫларе стъ департе де гарандіе, пе ѫнде нѣ се цін сінóде епархіене, аре тотеші мъкар форма ѫмбра, де óре каре дрептѫрі; — кънд пѣсетѫра пресвітерулуі де рітѫл грекo ръсъріteан кътрѫ архіереѫл сеѫ е тот ачеа, карea ші а монахулуі кътрѫ егѫменѫл аѫ препосітѫл мънъстіреі. Ѫнцелег стареа преоцімеі ромъне ѫн парціалітате нѫмаі, кънчі де е маі регѫлатъ а преоцімеі дін прінчіпатѫл Ромъніеі, нѣ счіѣ, пе фінdѫмі кѫпосквтъ процедѫра кавселор клерікалі де а коло. Кѣ есетиле нѣ воіѣ а іллѫстра, кънчі ачеле ѫн лок де а ажѫта пе тема пропѫсъ, ар ѫнвершіна нѫмаі сімцімінтеле пъчѣіте, апоі дестѫл де кѣкоскѫте сѫнт есклатъріле, че се аѫдѣ дін тóте пърціле, асѫпра декѫдінцеі дісчіплінеі весеріческі дела оріцінаріа са вігóре, кѫм ші асѫпра апоталіеі, ла карea аѫ девеніт процедѫра кавселор клерікалі ѫн бесеріка де рітѫл грекѣ, де кът съ се маі пóтъ цine ѫнѫдѫшіт ѫрцінтеа нечесітате де а регѫла корелаціунеле клерулуі де жос, атът ѫн пѣсътѫра лѫі кътрѫ попорені, кът ші кътрѫ авторітате архіератікъ. Модѫл ші калеа ѫнсъ е кѫпосквтъ, ѫнцелег ѫрцінтеле постѫлат ал редѫвіереі сінóделор весеріческі, кънчі пе лъптъ тот респектѫл че се кѫвіне авторітъцілор архіератіче. Фърѣ ѫнтрѫвенірea органелор сінодалі, ші челе маі нітеріте реформе ръмънѣ фърѣ де віацъ, ка ші сетѫнътѫра фѣкѫтъ пе пътъпт пе пріічос, маі алес дін партеа попорѫлуі, карeле ѫнкъ тот нѫмаі дін челе дін афаръ кѫмпънеще прецѫл місіунеі преотѫлуі. — — — —

Terra românească si Moldavia.

Маі дъпъзі ѫмпъртъшіръм челе маі інтересанте датрі котерчіалі дін Галац ші Бръіла; акѫм нѣ ліпсім а маі адаоце тот дін Газета романо-цертанъ ѫртъторіѫл артікѫл:

Бѣкурещті, 6. Мартіе. Тімпѫл а сосіт, ѫн карe оріентѫл съ інтре еаръ ѫн валѫріле де котерц але лѫмії, ші пеcте кърънd вом вedea карe попѫлі вор ѫнтрече ѫн рапг нѣ пе алтѫ. Рѣсіа съ ші афлъ ѫн сбор де пліп ал актівітъцій. Одеса гѣберніезъ пе тареа пеагра ка търгѫл прінціпал, котерцѫл търфѣрілор еі ажѫнсесе ѫнкъ ла а. 1849 сѫма де 51 міліóне рѫвле де арцінт. Ѫнпъчѣіреа de ла Адріанопол а пъс пе Рѣсіа ѫн конноседереа гѣрілор dѣнъреі, маі алес а гѣреі Сѫліна, карe есте чea маі тареще ші маі черкатъ дін тóтe. De ші с'аѫ івіт желѣрі, къ корѫвіереа с'а ѫнгревнат de атѫнчі, тотѫш адевѫрѫл чере реквпоштінца, къ Рѣсіа ѫмплінеште ѫнтрѫ атъта денѫміріле ѫнпъчѣірії de ла Адріанопол, ѫн кът ѫі ѫмпѫн ачелеа пѣzіреа de Status quo ал корѫвіерії. Дѫнса ѫнтрепіnde плътірі ші ѫнгріжеште сетоалеле de фок нечесаре. Ачестеа сѫнт кондіцііле еі ші нѫмаі інструментѫлуі de ѫнпъчѣіре требѫе съ се бацe вінъ, пентрѫкъ нѫ се есплікъ маі десѫвшіт ші нѫ прескріе чева маі мѫлт. Атъта есте афірмат, кът гѫра Сѫлінії пічі кѫм нѫ съ пóте трече ѫн тóте тімпѫріле кѫ корѫвіі таре ѫнкъркате че съ афѫдéзъ маі мѫлт de 10 ѫрме, (палме) дін каре кавсъ о парте а повері лор требѫе съ се ѫнвѣреze а доuе орі. Кѣ тóте ачестеа ѫнпрежѫрѫріле ѫнсъ нѫ саѫ ѫнрѫтъціт; кънчі дін векіме ѫнкъ сра пасацѫл de a лѫпгѫл дѫнѫрії греѣ, пе кѫм съ репетеазъ ачеа ѫнфъцішаре ла челе маі мѫлте рѫзрі марі възънdѫсъ дѫнса пе кавсе преа патѫрале. Ѫнсъ спре ѫндрептареа темеіпікъ ші спре депъртареа ачестор дін ѫрмъ педечі а корѫвіерії пе dѣпъре сѫнт сперанце de фацъ de ѫн тімп нѫ ліпа таре депъртат. — Dар ші о алтъ пѫтере, маі асетепеа de маре ка Рѣсіа, карe прін локалітатеа са есте печесар атрасъ ла котерцѫл оріентал, съ ѫнфъцішеазъ кѣ прогресърі анѫалі пе тареа пеагръ, ба кіар ші пе Dѫнъре. Ачеаста пятере есте Енгліtера. Флотѫра еі съ пятъра ѫн Бръіла ші ѫн Галаці ла а. 1850 ка а 3а. Dар прівінd ла прецѫл продѫктелор адѫсе съ пятера ка а 2а, петіжлочіт dѣпъ чеа австріакъ. Апоі съ нѫ се треакъ кѣ ведерea, къ імпортареа енглезъ колсть дін фабрікатърі енглезе, пе лъпгъ ачеаста търфѣріле de манѫфактърі, че се ѫдѫк сѫб Флотѫра греакъ, ромънъ ші молдованъ, сѫнт маі тареще парте de оріцінъ енглезъ. Фервл енглез domнеште сінгър ѫн търгѫріле левантіне. Ѫнсъ ла лѣкрѫріле de фер ші оцел кѫштігъ продѫктеле енглезе тот маі тареще спац ші ѫнлътрезъ търфѣріле трансілване ші стріане. Асетепеа ле терце ші стозелор енглезе, цесътѫрілор de кѫтнак потеде ші фірѣіе, лѣкрѫрілор de лъпъ атестекатъ ші маі алес пънзѣріілор, пе лъпгъ каре фабрікателе цертане інтрѫ дін че ѫн че ла ѫнтъпечіте. Спекѫлацііле кѣ артікѫле енглезе се ѫнелтеск ѫн кътъціме тареще маі кѣ сеатъ пріп о касъ Хатѫрцеанъ ші ѫна скотіанъ; чea дін ѫрмъ аре пе атърнътісті ші пе прекѫпеці de пріп орашеле ші сателе Романісі ші Молдавіеі ѫн тъпіле сале пріп кредітѫл лор dат, ші ѫнтінde вънzареа са астфел, ѫн кът тóтъ цара есте цесѫтъ ка о пласъ пріп комісіонарії съі. Ардікареа енглезеї леціѣрі de вѣкате а фост маі мѫлт de кът ѫн акт de стаиітате пентрѫ класеле сърмане, а фост тот de одатъ ші ѫн акт de ѫнцелепчіне політікъ котерціале, че мерітъ admiрацie. Църілор dанѫбіене саѫ деснс пріп ачеаста пегреші ѫн реквре ръсплътіторіѫ de вънzареа продѫчерей лор de вѣкате анѫтъ, ші ѫнаінте de 3 анї дѣпселе аѫ ші сaос ѫн търгѫріле енглезе о кѫантітате ѫнсетнатъ. Даръ Енгліtера нѫ врea съ ръспѫнzъ плата ѫн банї чі кѫ манѫфактѫріле сале ші требѫе съ търгѫрісіm, кѫ ѫнчеркъріле прітаре ѫнтр'ѫн тімп скърт аѫ реешіт біне. Ѫнсъ калкѫлація нѫ есте аша de ѫнбóръ кѫм съ вede. Деосебіреа стъ ѫнтрѫ ачеаста, кѫ ѫн Енгліtера нѫ сѫнт ѫн тоці анії сечеріпѫрі реле, ші църіле dанѫбіене de ачеea нѫ пот афла аколо вънzареа сігърѣ ѫн тоці анії; ѫн врете че артікѫлеле енглезе кѫпътънd одатъ базъ, нѫ се тѫлцѫтеск нѫ маі кѣ требѫінца регѫлатъ, чі ѫнлътрézъ ші вънzъторії обічнѫіці din векіме.

---

din міжлокѫл лор ѫн комітет аѫ репресентанцї, карії аѫ а пѫрта прівігіереа требѫінчіóсъ, а прімі ордінъцііунііле дерегъторіелор ші доріпцеле ші проіектеле месеріешілор, ші ачесте але пропѫне дерегъторіелор.

Ла пъпіреа ѫн ачеастъ ѫнсоціре нѫ се пóте ѫнтревѫі сілъ din партеа месеріешілор, нічі пот съ'шї ѫнсѫшіаскъ чеї че пъпеск ла ачеea о пречелінцъ ѫнаінтеа челорлалцї.

§. 193. Ѫн прівінца есчепереї de ѫнвъцъчеї ші а ѫндеторірілор ѫмпрѫтѫте, ѫнтемеете прін ачеаста, — а лівертъреї ачелора, а атестателор de вченічіѣ ші а къртічелелор de пелеріпаре, — апоі ѫн прівінца ѫмпрѫтѫтелор дрептѫрї че ресар din репортѫріле месеріене але детъторіѫлуї de лѣкрѫ (маестрѫ) кътре асістинцї (содалі), се аплікъ прінчіпіеле статоріте ѫн респектівіі параграфї прівіторі ла месеріле практікате ѫн легътѫре корпорацііналі, скоціndѫсе афаръ прескріпteле деспре такселе de ѫнскріере ші лівертаре. —

§. 194. Дакъ дътъторіѫл de лѣкрѫ а пъшіт ла о асоціацііне форматъ ѫн конформітате кѫ §. 192, атѫнчі ѫн прівінца сѫс атінселор репортѫрї, асоціацііпеа (респектіве репресентації еї) — їар неесістънd вр'о асоціацііне, саѫ дакъ детъторіѫл de лѣкрѫ п'а інтрат ѫн ачеea, преседінтеле обштеї аре съ'шї їea ачеа пѫсецііне, карea ла месеріе ѫнкорпорате есте асетнатъ корпорацііпеї (респектіве преседінцілор de корпорацііне.) Ачеаста аре търіѣ ші ѫн прівінца чертелор че с'ар еска ѫнтре дътоpіѫл de лѣкрѫ ші асістинцї (ѫнвъцъчеї, ші содалі) din пѫсецііпеа лор месеріешѫ, ѫнпрѫтътъ.

Деспре ѫнеле алте окѫпъцііунї industrioase.

§. 195 Консесііпіле пентрѫ ѫнфііпцареа театрелор ші пентрѫ практікареа ѫнтрепріпселор театралї пентрѫ театреле маріопете (кѫ пънзшї) пентрѫ жѫкторії пе фѫне, кавалерї артінтї, мѫсіканцї пелеріпторї ші алте асетепеа продѫкцііунї de прівеліште; пентрѫ маестрії de опѫтнат ші de салтат, пікоlele de кълъріг ші de патат, ашezemінтеле de цімнастікъ ші de къї, аценціile, контóреле de дареа деслъчірілор, інстітѫтеле de amezat, пентрѫ ѫнфііпцареа салопелор de жок пічл. сѫнт легате de прескріпте деосевіте, ші нѫ се цін de месеріе ѫн ѫнцелес маї стріпс.

§. 196. Ла ѫмпъртъшіреа ѫнор асетепеа кончесіунї віп а се лва ѫн вѣгаре de сеатъ маї алес прівінцеле поліцііене.

§. 197. Ѫмпъртъшіреа кончесіунілор пентрѫ практікареа кавселор de театрѫ ші пентрѫ практікареа інтрепріпселор театралї, есте ресервatъ локоцііпітелуї. Челелалте акѫм ѫншірате ѫнтрепріпderї се кончед de кътре преседінтеле черкулуї ші респектіве ал комѫнітъції.

Ѫнтрепріпderіле карe се практікъ пріп треакът, пе лъпгъ ачеаста маї аѫ невоіе тотd'ѫна de кончесіунea поліцієї локале, ка съ'шї пóтъ пѫне ѫн лѣкраре продѫкцііунile сале.

Деспре стіпцереа месеріелор ѫн de обште.

§. 198. Дрептѫріле de котерчіѣ, фаврікъ ші месеріъ се стінг:

a) пріп мортеа проприетарілуї, лѫнd афаръ касріле. ѫн карe дрептѫл трече ла ведѫвъ аѫ ла фііі мінорані;

b) пріп пъпіреа ѫн статѫл преоцеск аѫ мілітаре;

c) пріп лъпъdаре.

Ачеаста требѫе съ се факъ фърѣ кондіцііне.

(Ва ѫрма.)

Cronicâ strâinâ.

Англіа. Лondon. Міністеріȣ Торі de акȣm ал Англіеі н'аȣ̆ кȣраціȣл, кȣm am zic, ка съші арате пе фаць dориnца de къпетеніъ а са, de а пȣне капъш вȣmа пе гръпеле стръіне че кȣ тȣлтъ остенеалъ о рidікасъ вестітȣл Пел; чі zice пȣmai, къ ачеастъ вamъ о ва пȣне пȣmai кȣ воінца попорȣлȣі. Ел кȣ ачеаста пȣ вре декът съ къштіце тіmп. Dар Лордȣл Рȣсел, фостȣл mіn. прімаріȣ̆, фóрте деnрinс кȣ тревіле парламентаре акȣm пȣ mai вреа, кȣm се веde, а конвеde армістіціъ noȣлȣі міністеріȣ̆. Пърея deо камдатъ, a конвеde арmістіціъ поȣлȣі міністеріȣ̆. D'ачеа mai ꙟn трекȣтеле zile adȣnъ ꙟn Отелȣл съȣ̆ ꙟnтр'ȣn nȣmер mаре пе бърбаціі опозъціȣnеі, ка съ се сваtъіаскъ кȣ dъnшії, къ кȣm ар пȣтеа констрънце пе Dерві, прімаріȣл de акȣm, ка съ dea пе фаць політіка са ꙟn прівінца ліберȣлȣі негоц, саȣ a пȣmеі пе гръпеле іmпортате. Ресȣлтатȣл фȣ, ка ꙟn пріmа шedinцъ съ се факъ ꙟnтерпеляціȣnе ꙟn каȣса ачеаста. Ші апоі ꙟn кас dакъ се ва dеклара пентрȣ рестабіліреа вȣmеі съ і dea ȣn вот de неꙟnкіаре пентрȣ рестабіліреа вȣmеі съ і dea ȣn вот de неꙟnкредере, ші асфел съ'л adȣкъ a десфаче парламентȣл. Кȣm се веde dintр'о денешъ dела 16. Марціȣ̆, лȣоі ла mezіȣл nопції, ачеаста с'а ші ꙟnтіmплат, фііndкъ чітіm ꙟn ачеа къ Dерві ар фі zic: Еȣ̆ воіȣ̆ десфаче камера de жос dакъ чере тревȣінца, ꙟnсъ пȣ пентрȣ непорочіта ꙟnтребъціȣnе асȣпра негоцȣлȣі лібер, чі пентрȣ ка съ ꙟnтреб Цеара, къ пȣне еа ꙟnкредере ꙟn н'ште персóне (ꙟn міністеріȣл Віг рестȣрnат) карі аȣ̆ пъръсіт'о ꙟn тіmп de перікȣл ші акȣm с'аȣ̆ ȣnіт кȣ фракціȣnі деmагогіче але опȣсіціȣnеі. D'Ісраелі (канцеларіȣл віствріеі, міністрȣл чел mai кȣ капачітате, алеїв ꙟnсъ) декіаръ, къ ꙟn вііторȣл парламент се вор аштерне проекте пентрȣ ꙟmбȣnътъціреа агрікȣлтȣреі, ꙟnкът пентрȣ пресінте міністеріȣл се окȣпъ пȣmai кȣ апъраре а Цереі ші кȣ о реформъ соціале. Рȣсел опініонеазъ: къ міністеріȣл чеаркъ a фаче daȣna Цереі. Грам zіче: къ міністрії кънd сȣnт ꙟn minорітате, ціinдȣсе de констітȣціȣnе, апелеазъ ла попор. Гладстон ші Палмерстон свътȣеск десфачереа парламентȣлȣі dȣnъ че се вор deслега ꙟnтребъціȣnіле челе mai ꙟnтеціtóре. — Капії протекціоністілор ꙟnкредінцаці, къ ла челе dȣnъ ȣрmъ треавъ ва съ ажȣнгъ тот ла десфачереа парламентȣлȣі, аȣ̆ ші ꙟnчепȣт a се прегъті; пентрȣ алецеріле ценерале, ші кȣ тóте ꙟnціврътеріле ꙟnконтра Лігеі, фак тоkmai че фаче ачеаста, ad. сȣбскріȣ̆ ла бані пентрȣ ка съ пóтъ фаче агітъціȣnе ꙟn сенсȣл лор. Вом веdea о лȣптъ de бані ꙟnтре Торі de о парте, ші ꙟnтре Вігі ші Фабріканці de алта, кърei ресȣлтат чіне съ'л пророческъ!

Тȣрчіа. Dȣпъ штіріле mai нóȣъ лȣкрȣріле ꙟn Босніа сеаmънъ къ стаȣ̆ преа ръȣ̆. О mȣлціmе de крештіnі арестаці ші арȣnкаці ꙟn теmніце, din каȣса кȣm се спȣne а ȣnȣі комплот nансланістік, de алтъ парте протефереа крештіnілор прін еспресȣл командante Омер Паша; че контрадікціȣnі сȣnт ачестеа! Дестȣт атъта, къ крештіnії din Босніа фȣг ші каȣтъ кȣ сȣтеле скъпаре ꙟn провінціїле австріаче ші апȣmе ꙟn Dалмаціа ші Кроаціа.

NОȣ̆ТЪЦІ̆ DIВЕРСЕ.

Віена, 11 Марте. Пентрȣ ка інстрȣкціȣnеа ꙟn ціmnасііле трансілваnе съ се стръформеze кȣ 'нчетȣл dȣпъ пресеmnателе детерmінъціȣnі „ꙟn проіектȣл органісъціȣnеі ціmnасіілор ꙟn Австріа,“ ordinъ міністеріȣл de кȣлт ші інстрȣкціȣnе пȣблікъ кȣ datȣ 19. Іȣніȣ 1851 ꙟnтродȣчереа есаmenілор de mатȣрітате ла ачеле ціmnасії патріотіче, ла карі пъnъ атȣnчі се ціnȣръ пȣmai есаmenі семестралі.

ꙟn категоріа ачеаста въzȣръ:

1) Ціmnасіȣл р. католік ꙟn Клȣжіȣ.

2) Сȣпра Ціmnазіȣл гр. католік ꙟn Блажіȣ.

3) Челе треі ціmnасії реформате ꙟn Клȣжіȣ, Мȣръш-Ошорхеіȣ ші Оdорхеіȣ.

4) Сȣпра-Ціmnасіȣл ȣnітаріȣ ꙟn Клȣжіȣ.

Ресȣлтателе есаmenілор ачестор, лȣъndȣсе потрівіт респект ла іndелȣнгата ꙟnтрерȣmпере а стȣdіілор, сȣnт біnішор ꙟnдестȣлъторе, ші се пóте спера, кȣmкъ ачелеаші ꙟn фінеле семестрȣлȣі прімȣ ал аnȣлȣі сколастік вор кореспȣnde кȣ апропіаре ла претенсіȣnіле каре се пȣсеръ пентрȣ есаmenіле de mатȣрітате ꙟn ценерале.

(Кореспн. Австр.)

ꙟn жȣрналȣл „Wiener Ztg“ се кȣпрinde штіреа деспре депȣnереа професорȣлȣі de філософіъ Хаnȣш din постȣл съȣ̆ че'л авеа ла ȣnіверсітатеа din Прага, пе лъngъ кondіціȣnе ка съ'ші перчеапъ саларіȣл. Каȣса депȣnерії лȣі се веdе dintр'о adресъ a ꙟn. міністеріȣ̆ de інстрȣкціȣnе кътръ akademia din Прага, ꙟn каре се есплікъ къ Хаnȣш се ціné de сістеmа філософіеі Хегеліаnе, каре ꙟn евеnіmінтеле речеnте с'аȣ̆ въzȣт а фі кȣm перікȣлóсъ атът ꙟn, кът ші афаръ de Цермаnia.

— Берzенцеі кълъторешті прін mezȣл Асіеі ка съ descопере попóреле рȣdіте кȣ Маґіарії.

— Штіреа деспре челе 3000 de дȣцене пънȣчі de dame, кȣ къте 10 кр. m. к. сосіте ꙟn Віена din Лondon, се dъ de неаdевърат, ші ꙟmбъть пе респектівії іndȣстріаші, ка се каȣте ші се черче депȣл, фъръ ал пȣтеа афла ȣndева ꙟn тóтъ Віена.

— ꙟn Ȣнгаріа ла Цеглеd се ва ціnеа ꙟn лȣnа лȣі Маіȣ̆ ȣn есерціціȣ̆ кастренсе de mai mȣлтъ міліціъ. —

— ꙟn Боеmіа е фрігȣл ꙟn аша mаре градȣ̆, ꙟnкът ꙟn 5. Марціȣ̆ а деџерат 2 ómenі. — Noі пе mіръm, dакъ de вреo 3 съптъmъnі пе'нгіаць пȣmai децетеле пела Брашов.

— Трȣпеле австріаче се'nторк тóте din Холштаіn, афаръ de о компаnіъ лъсатъ ꙟn Алтоnа пентрȣ паzа спіталȣлȣі mіл. австріак. Релъціȣnеле Daнімарчії кȣ Холштаіnȣл се апȣлапаръ, кам пе кȣm фȣръ ші ꙟnаіnте de 1848. — Іnтервенціȣnеа австріакъ ціnȣ 13 лȣnі ші mіжлочі ка Холштаіnȣл съ се ꙟmпреȣnе кȣ фаmіліа чеа mаре цермаnъ кȣ федеръціȣnеа. Dаръ пȣтеріле челе mарі аȣ̆ афлат de ліnсъ пентрȣ сȣсціnереа еквілібрȣлȣі Еȣропеаn, ка Daнімарка съ се сȣсціnъ ꙟn ꙟnтреціtатеа са, ші аша Шлесвігȣл ръmъnе тот кȣm а фост. Акȣm жȣрnалеле цермаnе провóкъ пе федеръціȣnе ка съ се ꙟnгріжаскъ ші съ се ꙟmпротівеаскъ ла тóте mъсȣреле, каре ле іаȣ̆ Dанеzії, бърбаціі касінеі, спре a деснаціоналіса пе цермаnії din Шлесвіг. Din трȣпеле ꙟntóрсе 1500 inші сосіръ ла Раав, de ȣnde фечорії ꙟші еаȣ̆ dimіcіȣnеа пе ла ветреле пъріnтешті.

Ȣрmареа пȣблікърії колектелор

че а ꙟnтрат ꙟn „фоndȣл реȣnіȣnеі феm. роm. шчл“ dела dорітоpії de a ажȣта крештереа серачелор фетіце роmаnе ші mai ꙟnтъіȣ але орфаnелор челор късȣці ꙟn револȣціȣnеа трекȣтъ.

Тот прін D. комісаріȣ̆ Церманіȣ̆ Коdрȣ а mai контрібȣіт ꙟnкъ:

Комȣnітатеа Охаба прін Апт. І. Боеріȣ̆ 2 ф.; Ком. Лȣпша прін Апт. Георгіȣ Кіціȣ 1 ф.; Ком. Тохаnȣ̆ векіȣ прін Аnтіcтітеле Nіколаȣ̆ Поп 5 ф.; D. Іоаn Поп Парох ꙟn Комъnа de жосȣ̆ 1 ф.; Іоаn Маnіȣ Парох din Фоnтаnа 2 ф.; D. Ареndатор Павел Бръteаnȣ din Кȣчіȣлата 2 ф.; D. І. Флȣкȣс Парох ꙟn Шінка поȣъ 2 ф.; D. Преот Nістор din Шінка поȣъ 2 ф. Сȣmа тотале 100 ф. m. к., пентрȣ каре zелȣ съ фаче тот оdатъ ші пȣблікъ mȣлцъmіре. (Ва ȣрmа.)

Nr. 4674/429. 1852.

Publicare

pentru concesiunea unuĭ stipendiŭ transsilvanŭ Goldbergianŭ.

In urmarea descoperireĭ inaltuluĭ ministeriŭ de invețiămîntŭ din 10. Febr. a c. Nr. 86/5 unŭ stipendiŭ transsilvanŭ Goldbergianŭ, destinatŭ pentru studinți de architecturâ la c. r. institutŭ politechnicŭ in Viena, prin neinsinuarea studinteluĭ ce fusese impârtâșitŭ cu acela, a devenitŭ vacante pentru ambi anĭ scolasticĭ 1850/1 și 1851/2. Pentru concesiunea aceluĭa se escrie prin aceasta concursulŭ cu espresa determinațiune, cumcâ cu suma stipendiuluĭ, ce obvine pe trecutulŭ anŭ scolasticŭ 1850/1, dar numaĭ cu aceea, ce va impârtâși alŭ doile, iar cu stipendiulŭ curinteluĭ anŭ scolasticŭ (1851/2) celŭ dinteĭu dintre ambi ceĭ maĭ demnĭ competinți, și apoĭ acestŭ din urmâ îlŭ va obține pe timpulŭ prescriptŭ.

Competințiĭ pentru numitulŭ stipendiŭ aŭ sâ se legitime prin atestate prescripte, atâtŭ despre abilitatea lorŭ de a studié, câtŭ și anume despre aceea, cumcâ eĭ aŭ terminatŭ cu distincțiune prestudiele, care se recerŭ in c. r. institutŭ politechnicŭ pentru respectiva cultivațiune maĭ inaltâ.

Afarâ de aceea la fiâcare petițiune are sâ i se adauge reversulŭ, cumcâ concurintele terminândŭ cursele, îșĭ va consânți servițiele sale mareluĭ principatŭ alŭ Transilvanieĭ, ĭar in casulŭ contrariŭ va restitui stipendiele recepute.

Despre demnitatea de a recepe maĭ de parte stipendiulŭ, impârtâșitulŭ cu stipendiulŭ pe anulŭ 1851/2 are in urmâ a se legitima la finitulŭ fiâcăruĭ anŭ scolasticŭ prin asternerea atestatelorŭ sale de studie la guberniulŭ provinciale din Transsilvania, și acolo a recerca perceperea maĭ de parte pe calea antestâtóreĭ sale deregâtorie scolasticâ.

Tóte petițiunile pentru stipendiŭ aŭ a se asterne ponâ la 15. Maiu a. c. la guberniulŭ militare și civile de aci cu atâtŭ maĭ securŭ, câ celle maĭ târdiŭ veninte nu se potŭ lua in considerațiune.

Sibiĭu, 9. Marțiu 1852.

Dela c. r. gubernementŭ civile și militare din Transsilvania.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REDACTOR: JACOBU MURESIANU. EDITOR: JOANNE GOETT.